

Helena Němcová

ZASTÁVKA NA ZNAMENÍ

Helena Němcová
Zastávka na znamení

Eroika

Helena Němcová

Zastávka na znamení

© Helena Němcová, 2012

© Eroika, 2012

ISBN 978-80-87409-13-8

Jitka kopnutím zavřela dveře a položila nákup.

„To musíš dělat takovej kravál?“ ozvalo se z pootevřených dveří kuchyně.

„Měla jsem těžký tašky, tak jsem do těch dveří kopla, promiň. Jsi nervózní? Děje se něco?“

„Dohromady nic,“ vystrčila matka hlavu z kuchyně. „Jenom Tom se mi dneska moc nelíbil, ve školce zvracel, ale pak ho Jindřich vzal na zahrádku, tak snad to bude dobrý. Teď usnul, musíme bejt potichu,“ vrátila se matka do kuchyně.

„Teplotu nemá?“ otevřela Jitka dveře a vešla za matkou.

„Ne, nemá, měřila jsem ho, než s Jindřichem odešli,“ informovala ji matka a otočila se zpátky ke sporáku.

„Co to vaříš?“ nakoukla Jitka do kastrolu. „Bože, zase guláš, ty snad ani nic jinýho nevymyslíš,“ nakrčila nos. „Stejně to Tomovi nemůžeme dát, když dopoledne zvracel.“

„To vím taky, udělala jsem mu bramborovou kaši. A není guláš, ale roštěnky. Jenže ať uvařím, co chci, ty stejně budeš brblat...“ zhasla matka plamen pod kastrolem.

Z pokoje se ozvalo tenounké písknutí. „Máma už je doma?“

Jitka vrazila do pokojíka, odkud se ozval hlásek jejího synka. Ten seděl v pyžamu v postýlce, natáhl k ní ruce a stěžoval si: „Babička mi dala pýžo, ale to já nechci, nejsem přece nemocnej, že ne?“

„To víš, že ne,“ chlácholila ho Jitka. „Jenže jsi ve školce trochu zvracel, a tak si babička myslela, že by ti udělalo dobře, kdyby ses prospal.“

„Ale stejně jsem nespál, čekal jsem, až bouchneš dveřma,“ usmál se kluk a natáhl si bačkorky. Vstal a objal mámu kolem kolen. „Moc jsem se na tebe těšil – jo a víš, proč jsem blinkal? Protože jsem musel sníst pomazánku z rybiček a tu já vůbec nemám rád.“

„Tak to bude ono,“ souhlasila Jitka, „a řekl jsi to, Tomášku, babičce?“

„Neřek,“ obrátil k ní Tomáš oči. „Protože babička povídala, že se má jíst všeccko. Ale už mi dávno nic není, byl jsem

odpoledne se strejdou na zahrádce a krmili jsme králíky. Mají mladý, víš," řekl důležitě. „A tak ta jejich maminka musí hodně jíst, aby je mohla dobře krmit, povídal strejda! A taky povídal, že jsou to zatracený potvory, ty králíci!“

Jitka se usmála a vzala Tomáše do náručí. Bože, napadlo ji, jak jsem vůbec někdy mohla tohleto dítě nechtít, jak jsem mohla... Přitiskla ho k sobě a dýchla mu do vlásků. „Tak pojd', jdeme za babičkou, aby viděla, že už ti opravdu nic není. A vlastně - když tě pustila odpoledne se strejdou na zahrádku, tak to vědět musela, že jo?“ usmála se a postavila dítě na zem. Musím si s Jindřichem promluvit, umínila si, aby se před Tomem krotil ve výrazech.

„Jasně,“ souhlasil s ní a ruku v ruce míří do kuchyně.

Matka prostírá, otevřeným oknem sem proudí teplý letní vzduch a taky trochu smradu z výfuků projíždějících aut.

„Tenhle byt na hlavní silnici nám byl čert dlužen,“ okomentovala to matka. „Ale kdybych to okno zavřela, zase bysme se tady v tom vedru udusili. Jo - říkala Heda, že Jindřich zase psal na úřad, aby s těma autama něco udělali, no bodejť, jsou o dvě patra níž a jde jim to do bytu ještě víc než nám. A pojd'te večeřet,“ postavila doprostřed stolu kastrol a hrneček bramborové kaše.

„Co by s tím tak asi mohli udělat?“ odsunula Jitka židli, navršila dva polštáře a vysadila Tomáše. „Dej pozor, ať nespadneš,“ napomenula ho a plácla mu na talíř lžíci kaše.

„Já bych chtěl k tý kaši páreček,“ vzpomněl si Tomáš. „U strejdy na zahrádce jsme měli taky páreček a ten byl, panečku,“ pohlaskl.

Jitka se zděsila - dělám všechno pro jeho zdravou výživu, a Jindřich mu dá párek a kdoví jestli čerstvej, opravdu musím hned zítra s Jindřichem promluvit, nebo tam radši zajdu ještě dneska večer.

„A měli jste ten párek ohřátý?“ zeptala se. „A strejda ho koupil cestou na zahrádku?“ přidala otázku.

„Ne, měl ho tam v almárce a opekli jsme si ho na ohničku,“ zvesela odpověděl Tomáš a dloubá lžící do kopečku kaše.

„Tak vidíš,“ obrátila se Jitka k matce. „Ráno zvracel

a odpoledne jí bůhvíjak starej párek a ještě opečeněj na ohni! Takhle to dál nejde, promluvim s Jindřichem. Nebudeme Toma s ním nikam pouštět, nanejvýš k nim domů, a ještě poprosím Hedviku, aby na ně dohlídla!“

Tomáš nakrabil pusku a vypadalo to, že se dá každou chvíli do pláče.

„S tetou Hedou není žádná legrace,“ namítl škytavým hlasem, „pořád nás se strejdou napomíná a to potom není žádná hra!“ dodal ještě.

„Nebudeme se o tom bavit,“ uzavřela Jitka. „A jez tu kaši, než vystydne!“

„Nechci žádnou hloupou kaši a chce se mi blinkat a bolí mě hlavička,“ svezl se Tomáš ze židle a zamířil k pokoji. Jitka vyskočila a vrací ho zpátky ke stolu.

„Okamžitě budeš jíst a nebudeš si vymejšlet hlouposti!“ trochu zprudka ho posadila zpátky na židli.

Matka vstala od stolu a sáhla dítěti na čelo. „Asi mu vážně není dobře,“ obrátila se k Jitce. „Má teplotu, sáhni si!“

„Přinesu teploměr,“ vyskočila Jitka.

Matka se mezitím snažila vpravit do dítěte lžící kaše, ale když se to konečně podařilo, Tomáš okamžitě vyzvracel i zbytky inkriminovaného párku.

„Tak to vidíš,“ vrátila se Jitka s teploměrem. „Tady máš to svoje pouštění s Jindřichem na zahrádku. Kdybys s ním radši šla na procházku,“ dloubla lžící do páchnoucí hromádky s jasně černočervenými kousky na stole.

„A je toho právě dost, buď u toho bude Hedvika, ta má aspoň trochu rozumu, nebo jsme s Jindřichem skončili,“ vzala vzpouzejícího se Tomáše pod ramínky a odvedla ho do koupelny.

Umytý a převlečený teď už bez protestu ležel v postýlce a Jitka se usadila v křesle u něj.

„Ty nebudeš jíst?“ strčila matka hlavu do dveří.

„Já mám tak akorát teď chuť na jídlo,“ odbroukla Jitka, rozsvítila malou lampičku a zastínila ji rozloženými novinami. „Budu tady u něj, snad to nebude nic vážného, kdyby se mu ta teplota zvýšila, zavolám pohotovost.“

„Prosím tě, dítě má teplotu hned, snad bys pro trochu

zvracení a teploty nevolala pohotovost,“ rozzlobila se matka. „A teď, jestli nic nepotřebuješ, zajdu k Sýkorům a pěkně to Jindřichovi vytmavím!“

„Ne, nepotřebuju nic, když teda budeš tak hodná, dojdi tam, ať dědek vidí, že nemá kousek rozumu,“ podívala se Jitka ke dveřím a s ulehčením zaregistrovala bouchnutí domovních dveří. Tak, teď bude chvilka klidu, Tomáš snad usne a vyspí se z toho, bože, jakou já mám o něj starost, tak moc se bojím, aby mu nebylo něco zlého, co bych si bez něj... Fuj, holka, ty máš ale myšlenky, pro trochu nevolnosti bys hned myslela na nejhorší! Ale jestli mu něco bude, měla bych si vzít ošetřování, jenže v práci by na to nekoukali zrovna dvakrát dobře...

Vlastně jsem měla kliku, že jsem vůbec takový zaměstnání dostala, hned po vysoký a ještě s malým dítětem, to byl Tomáš-kovi jenom rok, ptali se, jestli mám babičku, to bylo snad rozhodující, ba ne, ošetřování ne, copak bych si počala bez práce, konečně to vypadá, že se nám bude dařit dobře i bez chlapa, ještě že je matka v důchodu, je s ní sice někdy těžký pořízení, ale o Toma se stará vzorně, jakpak bych ho mohla vodit do školky a chodit pro něj, když se vracím někdy až k osmý hodině! Jen kdyby nebyla tak paličatá, mohly bysme tenhle byt vyměnit za dva menší, měly bychom každá svoje, jenže to ne a ne, nebudu přece courat přes celý město, to by ses, milá zlatá, musela starat o Tomáška sama! A hotovo.

Vstala a naklonila se nad dítětem. Tomáš usnul, tváře má až moc červené, chudinka, dítě nemá rozum, ale ten bláznivej dědek by ho měl mít. Vrátila se do křesla a otevřela knížku, jenže kouká do stránky a houby ví, co čte, hlavou se jí pořád honí starost o Toma. Přivřela oči, ví, že neusne, spát se nechce, hlavou se táhne film minulých let.

Sedím u stolku v kamrlíku na koleji s rukama na uších a šprtám a šprtám. Termín se blíží, nic neumím, pane jo, to zase bude ostuda, nedokážu riskovat, naučit se jen půlku a spolehnout se na štěstí, hlava odmítá přijímat další informace, bodejť, sedím u toho už osm hodin! Jenže co se dá dělat, je to nespravedlivý, někdo si

to jednou přečte a umí, a já než to dostanu do té své pitomý hlavy, musím všechno číst pětkrát, a pak jen doufat, že se to uleží. Někdy jo, někdy zase ne. Znova zabodnu oči do skript a za zády mi bouchnou dveře, až stolec nadskočí. Jasně, Pavla, obracím se k ní a valím oči na její červenomodrou hlavu.

„Prosím tě, co to máš na hlavě? Vypadáš jak ježek, kterej prošel barvírnou - nezapomněli jste na žlutou a zelenou?“ chechtám se.

„Jsi pitomá,“ odfrkne Pavla. „To se teďka nosí, abys věděla!“ otvírá dveře společné skříně a spokojeně se nakrucuje před zrcadlem. „Náhodou mi to sluší, heled', taky by sis to měla nechat udělat, to by matka zírala!“

„To by teda zírala,“ odpovídám a představuju si matčinu reakci. Moje máma je totiž trochu konzervativní a každá jen trochu výstřední věc ji přivádí do stavu naprostého šílenství. „Asi by mě nepustila domů. A nech mě, musím se učit,“ dávám si dlaně na uši a čumím do papírů.

„Jakýpak učit,“ vyrve mi Pavla skripta. „Zapomnělas, že jdem dneska k Radimovi? Bude tam mejdan, má narozeniny!“

„Nikam nejdu,“ snažím se vzdorovat. „Vážně se musím učit!“

„Houbeles,“ skáče Pavla se skripty po pokojíku. „Dyť bys tady dočista shnila!“ dodává.

„Nemám stejně co na sebe,“ pokouším se o úhybný manévr, ale Pavla to odmávne jako zcela nepodstatné.

„Když myslíš, že nemáš co na sebe,“ hrabe se ve skříně. „Tak ti něco půjčím - ale podívej, můžeš si přece vzít tyhle ty džíny a tady, koukni, vem si tenhle můj svetřík a je to! Umej si vlasy, já tě trochu namaluju a jde se na věc!“

„Namalovat v žádným případě,“ jsem odhodlaná malování zabránit třeba násilím. „Dobře víš, že se nemaluju!“

„No tak teda ne,“ kapituluje Pavla. „Ale mrskni sebou, už je moře hodin!“

„A neměla bych tam něco přinést? Jenže nic nemám,“ obracím se na Palu.

„To mi bylo jasné,“ sáhne do batůžku a vytáhne dvě sedmičky vína. „To jsem koupila za nás za obě!“

„Jenže já ti to teď nemůžu zaplatit, až po výplatě!“

„Já na to nečekám, zlato,“ s gestem vévodkyně odpovídá Pavla.

To je pravda, Pavla je pořád při penězích, já si musím přivydělávat ve skladu v supermarketu, máma by mě samotná na škole neutáhla, ale nestěžuju si ani jí nezávidím. Její rodiče jsou zazobanci, dostali majetek v restituci, a moje máma je vdova zaměstnaná na poště, kde se taky s vejplatou nepředají.

Rezignuju a jdu na chodbu pod sprchu, je tady společná, ale staráme se, aby byla pořád čistá. Tak honem, napřed teplá a pak úplně studená, přeběhnu chodbu zabalená do ručníku, Pavla mi podává fěn, natahuju na sebe džíny a svetřík, ještě mi Pavla uváže šátek kolem krku a můžeme jít. Nechce se mi, pánbůh ví, že se mi nechce, ale slíbila jsem to, tak musím, koneckonců jeden večer se to snad dá vydržet.

Radimův pokoj je možná dvakrát tak veliký než náš kamrlík a je nacvaknutý nejmíň deseti lidma, mraky kouře se válejí pod stropem, i když se na koleji kouřit nesmí, ale kdo by se o to teď staral. Nějaká ruka mi vrazila do ruky skleničku, jejda, vlastně tady nikoho neznám, jen Radima. Sednu si do koutka a pozoruju. Táhleta holka si za chvíli sedne Radimovi na klín a jéje, tady chlupatá mužská ruka tahá za zip dívčích kalhot, ovzduší houstne, jak dlouho jsem vlastně tady? Třeba by se ztratilo, kdybych potichu odešla, stejně si mě dohromady nikdo nevšimá, jsem taková šedivá myška, dobrá jen do toho supermarketu a na šprtání.

„Tobě se tady nelíbí?“ ozve se mi těsně u ucha. Pootočím hlavu, toho kluka neznám, ale ať, aspoň si snad budu mít s kým povídat.

„Nelíbí,“ odpovídám po pravdě. „Měla bych se učit a je tady hroznej kravál a vedro a vůbec...“

„A vůbec a vůbec,“ šeptá mi do ucha. „Kdybys chtěla, můžeme odtud zdrhnout, nikdo by si toho nevšiml, všichni už jsou pod parou a na to ty asi nejsi zvědavá, že ne?“

„To teda nejsem,“ vstávám, „ale nemusíš se obtěžovat, půjdu sama.“

„Kdyby mě to obtěžovalo, tak bych ti to nenabízel,“ šeptá a bere mě za ruku. Vstáváme a propleteme se směsí upocených a huláka-jících paříčů ke dveřím. Kupodivu nás nikdo nezastaví, jen Pavla mrskne okem z náruče světlovlasého playboye.

Konečně jsme na chodbě. „Tak děkuju a ahoj,“ mávnu rukou, ale zastaví mě.

„Nešla by ses trochu projít? Po tom strašným ovzduší by neškodilo trochu čerstvého vzduchu,“ bere mě za ruku a já mám najednou strašlivou chuť procházet se s ním, když ne v parku, tak aspoň po ulici. Nevím, kde se to ve mně bere, nikdy jsem s nikým nechodila, nebaví mě ty pořád dokola opakovaný jalový řeči, spíš se snažím mít co nejdřív hotovou školu a postavit se na vlastní nohy. Možná taky proto, že mi máma pořád dokolečka opakuje, že na chlapy mám času dost, až se budu moct starat sama o sebe.

„Tak jo,“ slyším se říkat. „Počkej chvílku, skočím si pro kabát!“ Rozběhnu se chodbou, jen aby počkal, strhnu kabát z ramínka, prima, stojí na chodbě před naším pokojem a bere mne pod paží.

„Tak kam?“ obrací se ke mně.

„To je jedno,“ špitnu, „někam, kde není moc lidí.“ Bože, co to plácám, co si bude myslet... „Ne, já to tak nemyslela,“ koktám. „Jenom...“

„Já vím,“ usmívá se. „To je na tobě vidět, jsi taková, taková...“ hledá výraz.

„Jaká?“ obracím k němu oči.

„Taková... jiná,“ vyhrkne a přitiskne mne k sobě pevněji.

Vycházíme na ulici, trochu mrzne, no co, je přece prosinec, nohy mi ujely po namrzlém chodníku.

„Pozor,“ bere mne kolem ramen, „ať sebou nešvihneš. Nemáš klouzavý podrážky?“ ptá se starostlivě.

Kdybys, hochu, věděl, že tyhle ty kozačky už mám třetí rok a jsem ráda, že ty podrážky ještě vůbec držeš. Beztak když je mokro, mám namočený nohy, bůhví kudy do nich teče!

„Nemám,“ lžu, „vždycky když si kupuju zimní boty, koukám na podrážky, aby byly drsný a neklouzaly.“

Jdeme a jdeme, najednou je jednoduchý si povídat, pořád je o čem. Docházíme až do uliček Malé Strany, tady už je v tuhle dobu ticho a prázdno, jen sem tam přejde opozdilec.

„Neměli bysme se vrátit?“ ptám se, protože hodiny na Malostranském náměstí ukazují něco po druhé.

„Proč? Tobě se se mnou nelíbí?“ ptá se a najednou má oči těsně u mých, přitiskne mě k sobě, ústa na ústech, cítím jeho jazyk v puse a je to příjemné, oplácím mu stejně. Přijíždí skoro prázdná noční tramvaj, utáhne mě dovnitř.